

[Første kapitel til ny EU-bog Hvordan læser vi i historie og i dansk? Se kapitel 1 af Dansk historie og](#)[litteratur](#)**Mindeord****Indhold:**[Jørgen Salling Larsen 1935-2007](#)[Jarl Dalgas Bunch 1937-2007](#)[Jens Frese 1942-2007](#)[Lis Toft Andersen 1952-2007](#)**Jørgen Salling Larsen 1935-2007**

Den 12. juni, midt i eksamenstiden, fik vi på Odsherreds Gymnasium den triste besked, at vores kollega gennem mange år, Jørgen Salling Larsen, var afgået ved døden efter nogen tids sygdom.

Jørgen blev ansat i 1981 ved det dengang nystartede Odsherreds Gymnasium, hvor han virkede som lærer i biologi og geografi, skemalægger og god kollega, indtil han i 2002 gik på pension.

Den 17. august mødtes Jørgens familie og venner til en mindesammenkomst og gravøl. Jørgen ønskede hverken begravelse eller anden højtidelighed, og han havde doneret sit legeme til den videnskab, som betød så meget for ham. I stedet for begravelse blev der arrangeret en tur op gennem Vejrhøjskoven til Vejrhøj, hvor der er et smukt udsyn over det landskab, som Jørgen holdt så meget af, og som nu er yderligere fredet takket være bl.a. Jørgens store indsats i fredningsarbejdet. I sit engagement for naturen og landskabet forenede han sine to fag, og han var et dygtigt, engageret og ihærdigt medlem af Dragsholm Naturfredningsforening, som han i en periode også var formand for.

Med stor omhu og med sans for detaljen søgte Jørgen at formidle sin store kærlighed til den levende natur; han var, som han selv sagde, »gummistøvlebiolog«, og han havde det vel aldrig bedre som underviser, end når han kunne vise frem og rundt i den konkrete natur.

Hans omhu og sans for detaljerne gjorde ham også til en meget dygtig skemalægger, der altid havde et vågent øje for at hjælpe elever eller kolleger, som havde særlige behov for at blive tilgodeset. Til gengæld gik Jørgen aldrig synderlig stærkt op i, hvor lang tid arbejdet tog, og han arbejdede ofte til over midnat – han var et meget grundigt og flittigt menneske.

Også som kollega oplevede vi Jørgen som et engageret menneske. Han var uhyre hjælpsom, hvis man forelagde ham et fagligt eller personligt problem. De, der rejste sammen med ham, eller som på andre måder kendte ham godt, oplevede hans aktive hjælpsomhed og venlige interesse samt hans herlige humoristiske sans. Denne sidste oplevede mange i fuldt flor, når han tog del i lærernes underholdning ved studenterfesterne, hvor han beredvilligt stillede op i mange for ham usædvanlige roller, hvad enten det var som linedanser eller som en imponerende Christian IV i Elverhøj. Hans humor viste sig også, da han, det år hvor han gik på pension, afleverede en ønskeseddel til næste års skema hvor der blot stod: KUN mellemtimer.

Sygdom gjorde hans otium alt for kort, men til det sidste tog han aktiv del i naturfredningsarbejdet og tog også nye udfordringer op. Vore varmeste tanker går til Eva, børn og børnebørn, hvis liv og velfærd lå ham så meget på sinde.

Carsten Elkjær Knudsen, Frank Lykke Hansen, Morten Ravnkjær Larsen og
Karen Uhré

[Til Top](#)**Jarl Dalgas Bunch 1937-2007**

Det var med sorg, vi på Randers HF & VUC fik meddelelsen om Jarl Dalgas Bunchs død, 70 år gammel.

Jarl blev student fra Ribe Katedralskole i 1956 og rejste derefter til København for at læse fysik/kemi og matematik, under studietiden mødte han sin kone, Hanne, og efter embedseksamen søgte de til Randers og blev begge ansat i 1965 på det daværende Randers kommunale Gymnasium og var med til at bygge det dengang nye og moderne gymnasium op. Jarl underviste i matematik, fysik og kemi og var med til at starte hf for 40 år siden, hvor skolen var med blandt de første med hf. Da skolen blev

omstruktureret fra gymnasium til hf-kursus i 1990, gik Jarl igen med krum hals i gang med den udfordring og genoptog arbejdet med hf.

Derudover tog han en stor tørn som tillidsmand i flere for skolen svære perioder, endvidere satte Jarl også sit præg på skolen som lærerrådsformand, og i mange år var han skemalægger. Så på alle områder ydede han en stor indsats for sin arbejdsplads.

Mange elever vil huske Jarl for hans store engagement både fagligt og socialt, han kunne som få arrangere studierejser med interessante og vægtige besøg. En af de helt store oplevelser var sidst i 80'erne, hvor han var i England med et matematik-/kemihold og bl.a. besøgte Cullham ved Oxford. Imens vi blev vist rundt, var deres store fusionsreaktor i gang, og der blev pludselig stor opstandelse. Vi fik ikke nogen direkte forklaring, men vel hjemkommet læste vi i aviserne, at man for første gang havde passeret 200 mio grader; det var noget, som gjorde indtryk på eleverne og os lærere.

Jarl blev ramt af en alvorlig kræftsygdom i foråret 1998, og han gik på pension i februar 2000.

Jarl blev opereret for kræft flere gange, men mistede aldrig modet og fulgte med naturvidenskabsmandens øjne sin behandling. Helt væk kom kræften ikke, men den kunne holdes i ave medicinsk. Jarl udfoldede trods de alvorlige omstændigheder en imponerende livsenergi, og Hanne og Jarl har igennem de seneste år rejst verden rundt: Norge, Grønland, Alperne, Australien og mange andre steder, gerne 3-4 rejser pr. år. Pensionistklubben har haft fornøjelsen af mange beretninger fra rejserne.

Inden for det seneste år blev Jarl igen opereret, og efterfølgende opstod der problemer med, at såret ikke ville hele. Jarl kom stadigvæk på skolen, de fleste onsdage i hele vinterperioden 06/07 mødte Jarl op sidst på dagen og spillede på flygelet i festsalen – han gik til klaverspil under AOF.

I den periode kunne vi for alvor se, at Jarl var hårdt ramt af sygdommen.

Kolleger, som for nylig mødte Jarl og Hanne ude på den daglige gåtur, bemærkede, at Jarl var i godt humør og fortalte, at nu var såret efter operationen helet fuldstændigt, og at han havde det meget bedre. Nu kunne de begynde at se fremad og tænke på den næste rejse. Men sådan skulle det desværre ikke gå. Jarl fik et tilbagefald, og pludselig gik det meget hurtigt.

Vore tanker går til Hanne og resten familien.

Else Marie Sørensen
Bent Vinther Sørensen
Flemming Brouer
Randers HF & VUC

[Til Top](#)

Jens Frese 1942-2007

Onsdag d. 29. august gennemgik vores gode ven og kollega gennem mange år, Jens Frese, en stor, men nødvendig hjerteoperation på Skejby Sygehus. Selv om både familien og vi vidste, at det var et stort indgreb, kom det som et chok for os alle, at Jens' hjerte alligevel var for svækket til at klare denne belastning.

Jens Frese blev i 1969 den første fastansatte historiker på Skive Gymnasium, der var startet året før. Han blev ansat på de betingelser, der var helt almindelige dengang: pædagogikum og fuldt skema, inklusive de overtimer, der måtte ydes for at få skolen til at fungere i en situation, hvor det var vanskeligt at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

Og han blev på den skole og i den gerning, han holdt så meget af, i hele sit erhvervsaktive liv. Da Jens nåede de 62 i 2005, valgte han, både på grund af helbredet og reformen, at gå på efterløn.

Den historikerfaggruppe, som blev tiltrukket af den nye skole, blev stærkt inspireret af den helt åbenbare glæde, som Jens udviste, både når han viste og præsenterede skolen for nye kolleger, og når han formidlede sine fag til eleverne, som han holdt af og tog vare på. Ligesom vi altid kunne trække på Jens' grundige og kompetente faglige ballast.

Da der med 1971-bekendtgørelsen kom læseplaner med vægt på nye undervisningsformer, deltog de daværende tre historikere, anført af Jens, i alt, hvad der blev udbudt af fagligt-pædagogiske kurser. Mest navnkundigt var Nyborg-kurset i 1972, hvor den bloom'ske taksonomi for første gang blæste sine amerikansk-inspirerede hvirvelvinde ind over os.

Der kom med gymnasieskolens vækst stadig flere historikerkolleger til, og på initiativ af daværende fagkonsulent i historie Børge Pugerup fra Viborg Katedralskole blev der i 1973 startet et forum for historielærerne i Skive og på Viborgs to gymnasier, malende tituleret »Viski«. Her blev Jens en meget kompetent og initiativrig sekretær, kombineret med jobbet som historielærereforeningens regionssekretær. Med den systematik og omhu, som var et særkende for Jens, blev »Viski« et forum for en livlig og inspirerende faglig og pædagogisk debat. Som navnet antyder, blev der også plads

til lidt kulinarisk med dertil hørende vine og andet drikkeligt, når det faglige program var vel overstået. Respekten for Jens Freses overblik og leksikalske hukommelse medførte i øvrigt, at klubben måtte fejre 10-års-jubilæum to gange. For en enkelt gangs skyld svigtede den ellers altid helt pålidelige sekretærs notater om året for klubbens start. Det blev der talt en del om i de dage på de involverede gymnasier.

Fagligt slog Jens sit store overblik og sin sans for den pædagogiske tilrettelæggelse fast med en længere periode som en af forlagsredaktørerne i Gyldendals historiepublikationer. Desuden udgav han selv en meget benyttet kildesamling, »Den atlantiske slavehandel og England«, i 1981.

Jens var i mange år også fransk lærer og som sådan en særdeles frankofil en af slagsen, et engagement, der i høj grad også deltes af Elisabeth og pigerne, Matilde og Louise. Der er ikke mange hjørner af Frankrig, som ikke er blevet gennemrejst af den camperende familie Frese med Jens bag rattet, og utallige er de lokale vine, Armagnac'er og andre destillater, som gode venner blev beskænket med efter den årlige sommerferie.

Da Skive Gymnasium fik hf-kursus og skulle have en studievejleder, var det ganske naturligt, at Jens overtog arbejdet. Han var afholdt af eleverne. De kunne godt lide hans stilfærdige, humoristiske facon. Han var en god lytter, og hans sans for small-talk var uforlignelig. Også her kom hans gode hukommelse til sin ret. Han havde et grundigt kendskab til alle sine elever, hvilket betød, at studievejledningen blev både personlig og professionel. I sin mentale computer havde Jens et utal af uddannelser og uddannelsesmuligheder, som fungerede som base for samtalerne, før kursisterne blev sendt videre i uddannelsessystemet. Jens huskede selvfølgelig love, regler og bekendtgørelser og satte sig lynhurtigt ind i ændringer i disse, så uddannelsesportaler behøvede han ikke.

I over 30 år varetog Jens sin studievejlederopgave med stor entusiasme og indsigt til gavn og glæde ikke blot for kursisterne, men også for de mennesker, som han fik kontakt med i det lokale vejledningssamarbejde. Og for skolen var hans indsats uvurderlig.

I alt, hvad Jens foretog sig, var han en meget vidende, omhyggelig og systematisk mand. Både i sin forberedelse af undervisningen, i den litterære virksomhed, herunder også hans læsning af både faglige og skønlitterære forfatterskaber (inkl. action og femi-krimier), i forberedelsen af rejseruterne og anskaffelsen af vinene. Samme systematik og indsigt prægede også hans forhold til musikken.

Jens' glæde ved jazz var en væsentlig side af hans liv. I de første år i Skive var han en aktiv formand for den nystiftede jazzklub, og i mange år blev trommesættet hyppigt rørt. Først og fremmest var det dog Duke Ellington, der stod hans hjerte nær, og Jens efterlader sig vel en af de mest komplette samlinger, der findes i Danmark. En samling, der blev vedligeholdt og udbygget via internationale kontakter over nettet. Da edb med orkanagtig styrke i 80'erne holdt sit indtog i gymnasieskolen, så Jens, at dette væsen sagtens kunne gøres brugbart. Han lavede et lille, rigtig fornuftigt tilrettelagt comal-80-program til katalogisering af sine Ellington-udgivelser.

Jens' sidste år var ikke lette, men han bar sit svækkede helbred fattet og roligt, selv da smagsløgene svigtede den gamle vinkender. Han cyklede sine ture, så snart vejret tillod det, gerne ture på 10-20 km. Når man gav udtryk for, at det var imponerende, sagde han med et skævt smil: »Men det er mig, der sætter tempoet«. Der var tid til det, der skulle være tid til.

Vi vil i historiefaggruppen og på skolen generelt med taknemmelighed mindes Jens Frese som den vidende, venlige, rare og hjælpsomme kollega og ven, som vi alt for tidligt har mistet. Jens efterlader et dybtfølt savn hos os, men tabet er dog størst for Elisabeth, Matilde, Louise og børnebørnene, som nu må indstille sig på en tilværelse uden deres glade og rolige mand, far og morfar.

Æret være Jens Freses minde.

Vagn Krogh Christensen, Johan Nielsen og Inger Svane
Skive Gymnasium og HF

[Til Top](#)

Lis Toft Andersen 1952-2007

Lis Toft Andersen, en meget afholdt og markant dansk- og engelsklærer på Roskilde Katedralskole, døde den første dag i september, kun 54 år gammel.

Inden sommerferien havde Lis været med til møder i sine fag, selv om hun var delvis sygemeldt. Hun ønskede forsigtigt at gå i gang med et enkelt hold efter en hård sygdomsperiode. Da vi efter sommerferien fik at vide, at Lis havde opgivet at komme tilbage, vidste vi, at sygdommen måtte være alvorligt forværret, men vi vidste også, at Lis kæmpede for ikke at skulle forlade sin datter og det liv, hun var så god til leve.

Lis kom til skolen i sommeren 2004 efter en barsk tid, hvor sygdom første gang havde tvunget hende væk fra undervisningen. Vi fik en fornemmelse af, hvem vi havde fået som ny kollega, da vi opdagede, at hun i sin rekreationsperiode havde taget en master i it. Det gjorde hende selvskreven som deltager i arbejdet med at designe ny

hjemmeside til skolen, og hun blev en tålmodig, pædagogisk og ikke mindst inspirerende it-instruktør for mange af os. Vi fik et godt indtryk af, hvordan det var at være elev hos Lis: Der var en sublim klasserumskultur, hvad enten det var elever eller kolleger, der skulle bibringes nye indsigter. Hvis man som kandidat observerede en time hos Lis, oplevede man, hvordan opfindsom pædagogik, generøs hjælpsomhed og humor blev diskret koblet med tårnhøje faglige ambitioner. Er det værd at gøre, er det værd at gøre godt.

Lis fik kun to år som fuldtidsunderviser på skolen. Så måtte hun igen under behandling for sygdommen. Hun var en formidabel fighter og fast besluttet på at kæmpe for at forlænge livet, ikke mindst for at datteren Ida kunne beholde sin mor.

I det sidste år kom Lis på skolen, når helbredet tillod det – og det gjorde det heldigvis forbløffende tit. Vi andre kunne maile med et suk over dynger af uigennemskuelige opgaver og få et svar, der maner til eftertanke. Der stod: Jeg savner faktisk mest hverdagene.

Selv om Lis kun var aktiv på skolen i en kort årrække, støder vi på resultater af hendes arbejde mange steder. Allerede det første år – det sidste før reformen – gjorde hun en stor indsats for, at almen sprogforståelse og dansk i grundforløbet kom på skinner. Var vi, der arbejdede sammen med hende, ved at miste modet, fordi vores faglige ambitioner så ud til at drukne i skemaer og logistik, kunne der dukke en højst useriøs og meget kreativ elektronisk hilsen op – afsendt på et tidspunkt, der fik en til at spekulere på, hvornår denne travle kvinde sov.

Det er hårdt for os at sige farvel til en kollega, der var så fuld af liv, og vi tænker med sorg på, hvor svært det har været for Lis at tage afsked med den tilværelse, hun så tydeligt nød at dele med andre og gjorde sig umage med.

Ved hendes begravelse blev der sunget en Kingosalme, som Lis nok har undervist i utallige gange. Sjældent har man følt sig så ramt af salmens ord: »Sorrige og glæde, de vandre til hobe«. Vi vil glæde os over de alt for få år, vi var kolleger med Lis – og ikke glemme at sætte pris på de hverdage, hun vil være med til at præge også fremover.

På vegne af kollegerne på Roskilde Katedralskole
Aase Elkott, Margit Reyhé og Kasper Virklund

[Til Top](#)

Blad-nr.:17/2007

Gymnasieskolen, Vesterbrogade 16, 1620 København V, Tlf. 3329 0900, Fax. 3329 0909, E-mail.

gymnasieskolen@gl.org